AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ տար. 550, Վեցամսեայ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. Տրկ. 7, Վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ازتـــاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 23 ՅՈՒՆԻՍ 1932

ՁԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 2,50 Ս. Դ.

Գ. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ընել բերիս սեղանին հացէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 83 (660)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

Մեր այսօրուան զրոյցը որ պիտի ունենանք ընթերցողներու հետ՝ գլուխ գլխի, յատուկ է միայն հայ լրագրութեան։ Իւրաքանչիւր հայ թերթ տարին մէկ երկու անգամ ստիպողութիւն կ'զգայ մասնաւոր տեսակցութիւն մը ունենալու իր ընթերցողներուն հետ, յիշեցնելու անոնց ընթերցողի մը պարտականութիւնը հանդէպ մամուլին, և վերջապէս, խնդրելու անոնցմէ որ վճարեն իրենց բաժնեգինները։ Օտար մամուլին բոլորովին անծանօթ է այս զրոյցը և օտար ընթերցողներ հարկ չեն ձգեր խնդրանքի։

Դժբաղդաբար մեր մէջ մամուլի ըմբռնումը շատ թերի է։ Թերթի համար դրամ վճարելու հաճոյքը շատ բացառիկներու յատուկ է։ Ընթերցողներ կան, որոնք ամիսներ շարունակ կ'ստանան թերթը, կը կարդան և նոյն իսկ կը բողոքեն եթէ անգամ մ'իսկ անկանոն ստանան, սակայն երբ բաժնեգին կը պահանջուի իրենցմէ, կ'առաջարկեն դադրեցնել առաքումը։ Ուրեմն ձրի կարդացած միջոցին հետաքրքիր եղող թերթը, կը դառնայ անպէտ կամ աւելորդ, երբ հերթը դրամ վճարելու կուգայ։

Բայց այս պարագան չէ որ մեր այսօրուան գլխաւոր նիւթը պիտի կազմէ։ Աւելի մխուր և աւելի ոգեղ մի այլ երևոյթի մասին պիտի զրուցենք այսօր մեր ընթերցողներուն հետ։ Կարելի է ըսել հոգեբանութեան մը մասին, որ ընդհանրապէս տիրական դարձած է հայ ընթերցողներու մօտ, վեղարաւոր կամ անվեղար։ Ընթերցողներ կան որոնք շուկայիկ չէրչիական հաշիւներով և նկատումներով կ'ուզեն մօտենալ մամուլին և պահանջել անկէ որ գոհացնէ իրենց փառասիրական զգացումները և ծառայէ իրենց շահերուն։ Հայ խմբագրութեանց արխիւներուն մէջ դուք կը հանդիպիք բազմաթիւ նամակներու, որոնց հեղինակները կը խնդրեն բաժանորդ արձանագրել իրենց անունները, եթէ, սակայն, ներփակ գրութիւնը հրատարակուի այդ թերթի մօտաւոր թիւերէն մէկուն մէջ։ Եթէ խմբագիրը անյարմար նկատէ հրատարակութիւնը այդ գրութեան, բաժանորդագրուելու առաջարկն ալ չեղեալ կը համարուի, որովհետև պայմանագրական առաջարկութիւն մըն է եղածը։

Ասկէ աւելի գռեհիկն ալ կայ սակայն։

Դասակարգ մը կայ մեր մէջ որ չափազանց մեծամիտ և ինքնահաւան դարձած է։ Այդ դասակարգի պատկանող ընթերցողներ չեն հանդուրժեր որ թերթը քննադատէ ազգային-հասարակական հաստատութեան մը կամ հիմնարկութեան մը թերիները, փնասակար գործունէութիւնները և նոյն իսկ զեղծումները, քանի որ այդ պակասութեանց պատասխանատուութիւններէն ուղղակի կամ անուղղակի իրենց ալ բաժին մը կ'իյնայ։ Անոնք չեն փափաքիր որ իրենց սայթաքումներն ու յանցանքները հրապարակուին։ Եւ երբ վրէժ նման քննադատութեանց, կը գործածեն իրենց վախկոտի զէնքը. խոշոր գիրերով և կարմիր մելանով refusé մը կը գրեն և կը վերադարձնեն թերթը, կարծելով որ այլեւս տուած են դասը։

Ողորմելի՜ մարդիկ, չեն մտածեր որ իր կոչումին գիտակից մամուլին համար ոչ մէկ արժէք կը ներկայացնեն նման ճղճիմ նկատումները, որոնց հեղինակները այնքան փոքրոգութեամբ կ'առաջնորդուին։ Թերթերը միշտ այդպէս եղած են, բաժանորդ մը կը պակսի և երկու բաժանորդ ալ կ'աւելնայ։ Ոչ առաջինը և ոչ ալ երկրորդը կրնան խմբագիրը ուժաթափ ընել կամ ոգեորել։

Մեր մէջ ստուարաթիւ դասակարգ մ'ալ կայ, որ ընթերցանութեան մոլին դարձած է, առանց տող մը փախցնելու կը կարդայ թերթին առաջին էջէն մինչև վերջին էջը՝ յայտարարութեանց բաժինը, սակայն ուխտած է բաժնեգին չվճարել։ Թերթը մեքենային տակէն ելնելուն պէս ամենէն առաջ կարդացողը կ'ըլլայ ան՝ կամ հատավաճառողի խանութին առջև և կամ ալ իր դրացիին քով։ Այս կարգի ընթերցողները կը կոչուին օքյախնըլնէր, որոնք վարժուած են մակաբուծութեան՝ ուրիշներու վրայ ապրելու մխուր սովորութեան։ Մեծ գումարներ կը վատնեն անոնք բազմաթիւ մոլութիւններու և հաճոյքներու համար, սակայն երբ կարգը կուգայ երկու և կէս դահեկանի թերթ մը գնելու համար, խնայող կը դառնան։

Այժմ, ընթերցո՛ղ, այս զրոյցը լսելէ վերջ, դուն քեզի հարց տուր թէ՝ այս դասակարգէն ոևէ մէկուն կը պատկանի՞ս. բա՛ց գրպանի տետրակդ և տես թէ՝ վճարա՞ծ ես բաժնեգինդ, եթէ չես վճարած ցարդ, աճապարէ սրբելու ճակտէդ անպարտաճանաչութեան արատը. իսկ եթէ ձրի կարդացող մըն ես, վերջ տուր այդ մխուր սովորութեանդ, որովհետև մարդկային բարոյութեան ամենատգեղ նախատինքներէն մէկն է ձրիակերութիւնը։ Մի փափաքիր և մի փորձեր մէկ տող իսկ ձրի կարդալ, և այս՝ քու շահուդ համար։

ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Գոհացում տալու համար բազմաթիւ դիմումներու, մեր նոր թերթօնի՝ **ԼԵՅՏԻ ԻԶԱՊԵԼ**ի ցարդ լոյս տեսնող էջերը սկսած ենք հրատարակել առանձին պրակներով. 16 էջնոց պրակը պիտի ծախուի 5 Ս. դահեկանի։

Անոնք որ ցարդ չեն հետեւած այս խիստ հետաքրքրաշարժ և աշխարհահռչակ վէպին, որ առաջին անգամ ըլլալով կը թարգմանուի հայերէնի, թող փութան օգտուիլ այս թանկագին պատեհութենէն, դիմելով «Ազդակ»ի ցրուիչներուն կամ Խմբագրութեան։

ՌՈՒՏԻՆ

Վէպը, որ շուտով կը սկսի ներկայացուիլ «Ազդակ»ի ընթերցողներուն, գործն է Ռուս. գրականութեան մեծագոյն վարպետներէն Իվան Թուրկենեֆի։ Թուրկենեֆ, թէեւ ծագումով ռուս է և անքակտելի կապերով փարած ռուսական հողին ու ժողովուրդին, բայց շնորհիւ իր ստացած գերմանական ուսումին և իրեն ժամանակակից Ֆրանսացի մեծ միտքերուն հետ ունեցած շփումին, (Փրոսփեր Մերիմէ, Զօլա, Ֆլօպէռ, Տոտէ) կը ներկայանայ իբրև կատարելապէս հեղինակ մը, որ դուրս գալով ցեղային տիպարներու և անցուկ դէպքերու նեղ պարագրկումէն, թեւ կը բանայ դէպի տրուեստի լայն ու բազմահորիզոն դաշտեր։ Թատերագիր, բանաստեղծ՝ բայց բոլորէն վեր Թուրկենեֆ վիպագիր է նախ և ճարտար վերլուծող։ Իր տիպարները վերցուած են մարդկային հոգիի թրթիռներուն եւ կեանքի բիրտ ու ջլատող իրականութեան միջեւ տեղի ունեցող ճակատագրական բախումէն և ուշագրաւ են մասնաւորաբար իրենց համամարդկային գիծերով։ Թուրկենեֆի ներկայացուցած անձերը, նոյնիսկ անոնք՝ որ հեղինակին կողմէ ճակատագրուած են քալելու վէպին հերոսին ներհակ ուղղութեամբ, այդպէսով աւելի եւս շեշտելու համար անոր նկարագրին ցայտուն ու յատկանըշական կողմերը, նոյնիսկ կ'ըսեմ Թուրկենեֆի աւազակները, ոճրագործներն ու հասարակ չարագործները տեսակ մը մեղմ, մարդկային ու գթութիւն հրաւիրող չես գիտեր ինչ մը ունին իրենց վրայ։ Թուրկենեֆ բարութեամբ կը մօտենայ բոլորին և գիտէ՛ իր տիպարները հաճելի դարձնել խստապահանջ ընթերցողին։

Ուրիշ անգամի վերապահելով Թուրկենեֆի կենսագրութիւնն ու իր գործին շուրջ համառօտ ուսումնասիրութիւն մը, այսօր կը ջանամ ներկայացնել ՌՈՒՏԻՆը։

Նախ պէտք է ըսեմ, թէ ոմանք ձախողած գործ մը կը նկատեն Ռուտինը և կը մերժեն ընդունիլ, որ այս գիրքը ըլլայ Թուրկենեֆի լաւագոյն գործերէն։ Կ'առարկեն, թէ վէպին հերոսը, Ռուտին, զուրկ է խէժալէ, թէ իր քով չի՛ նշմարուիր կեդրոնաձիգ գաղափարի մը վերացնող մշտակայութիւնը, թէ նկարագրուածը ճակատագրի հովերուն դէմ նետուած հանճարեղ այլ անսկզբունք յախտենական ուսանող մըն է, որուն ո՛չ ծագումն է յայտնի և ոչ ալ այն idé-fixeը որուն կը դիմէ ան, կամ աւելի պարզ խօսելով՝ կը մեղադրեն Թուրկենեֆը, որ վէպ գրած է առանց ծրագրումի, ծրագրաւորումի, օգտապաշտութեան, և վերանորոգող ստեղծումի մը երկունքին։ Ուրիշներ, մերժելով կը մերժեն վերիններուն տեսակէտը և ոճիր կը համարեն ընկերային վերքերու դարմանի փնտռտուքը արուեստի գործի մը մէջ։ Անշուշտ, իրաւունքը վերջիններուն է։ Անոնցը՝ որոնց համար գիրք մը գրուած է պարզապէս անոր համար, որ հեղինակը ուզած է... գիրք մը գրել, և ուրիշ ոչինչ։

Ռուտինի արժէքը պէտք է փրնտռել իր նո՛յն այդ խէժալազուրկ կեանքին մէջ։ Ռուտին, ինքն որ մէջ ամբողջական՝ գերազանցօրէն իրական տիպար մըն է, ձախողած ու վրիպած մարդու տիպարը և միեւնոյն ատեն՝ ամենացայտուն արդիւնքն ու ապացոյցը այն անյեղլի օրէնքին, ըստ որում եթէ մարդ կ'ուզէ աշխարհի վրայ ապրիլ իր նմաններուն համահաւասար բարձրութեան վրայ, չի՛ բաւեր յոյսը կապել բնութեան պարգեւած հանճարին ու բազմաթիւ շնորհներուն, որ մարդկային երջանկութիւնը պայմանաւորուած է միայն ու կեղեցիկ բանով մը՝ աշխատանքով։ Ցրտաշունչ ու անխռով ճիգ, ինչ տաղտկալի և մարդի մէջ ալ ըլլայ։ Ու աշխատանքը՝ Ռուտինի մեծագոյն թշնամին է։ Մինչդեռ ինք կը սիրէ աշխարհին ու դէպքերուն նայիլ անհոգ մարդու ստոյիկեան համակերպութեամբ, գծբաղդութիւնները դիմագրաւել դառն ու մխուր ժպիտով, սակայն աւա՜ղ, կեա՜նքը, անողոքելի ու անհաւատ կեանքը, երբեք չի սիրեր կատարել ու մանաւանդ՝ խաղ դնել իր զոհերուն միջեւ։ Ռուտին օժտուած է բարձր ձիրքերով, ունի պերճախօս լեզու մը և գիտէ իր խօսակիցը վերացնել դէպի վերնագաւառները նորաստեղծեալ գաղափարին։ Եւ սակայն, այնքան մեծ գործերու ատակ և հարուստ կարելիութիւններով յղի այս երիտասարդը, կը դառնայ դժբաղդ ու այլակարօտ։ Իրմէ անհամեմատ աւելի տկար ընկերներ կը յաջողին դիրքի տիրանալ, հարստութիւն դիզել և հեղինակութիւն ապահովել, մինչդեռ ինք տակաւ կորսուող ռուսերուն վրայ հազիւ կարենալով շալկել իր հանճարալից գանկը, կը թափառի կեանքի պողոտաներուն վրայ, վրիպած մարդու խոնջ ու աննպատակ քայլերով։ Որպէսզի Ռուտին դառնայ այն՝ որուն ինք սահմանուած է օրօրոցէն, իրեն կը պակսի բան մը։ Թէ ինչ է այդ պակասը, Ռուտին ինքը կը բացատրէ հրաշալի օրինակով մը.— Խօսակցութեան մը ընթացքին, իր «սիրած» աղջկան ցոյց տալով հասուն խնձորներով ծանրաբեռն խնձորենի մը, որուն ճիւղերը կոտրուելու վտանգին մէջն են խնձորներու առատութենէն, ինքզինքը կը նմանցնէ այդ ծառին՝ որ գերարտադրութենէ կը տառապի։ Աղջիկը դիտել կուտայ սակայն, թէ լաւ յենարան մը և հոգածու ձեռքեր կրնան փրկել խնձորենին և բոլորին օգտակար դարձնել անոր կեանքը։ Ռուտին ափսոսանքով կը խոստովանի, թէ իրեն պակսածը իսկ և իսկ այդ յենարան է, թէ ինք մեծցած է լքուած ու մենաւոր, հեռու մայրական ձեռքի մը գուրգուրոտ շոյանքէն։ Ինչպէս միշտ, հո՛ս ալ ինքզինքը չի ճանչնար Ռուտին։ Արտաքին յենարանը չէ՛ որ կը պակսի իրեն։ Ռուտինի հոգի՛ն կը կարօտի այդ ձեռքին։ Ծիրդ է, որ Ռուտին ունի խնձորենիին ճիւղերը պտուղներով հարստացնող աւիշին բաղկացուցիչ բոլոր ազնիւ տարրերը, բայց զուրկ է կենսունութը իր տրամաբանական ելքին հասցընող այն նախախնամական ուժէն, առանց որու բովանդակ տիեզերքը պիտի նմանէր երկնային մարմիններու և դրութիւններու անճանաչելի քաոսի մը։ Բնութիւնը Ռուտինի տուած է ամէն տեսակի բարեմասնութիւններ, բայց մոռցած է անոնց կցել քիչ մը կամք և աշխատունակ ոգի։

Այսպէ՛ս է Ռուտին։ Անիկա պարզ վիճաբանութեան մը ընթացքին կ'արտաբերէ իր դարու ընկերային հոսանքներն ու գաղափարները իրենց հիմէն յեղեղնող յանդուգն յայտնատեսութիններ, բայց սարսափ կը զգայ տասնեակ մը էջ մրոտելէ։ Ունի տարրային ու խորունկ զգացումներ, ընդունակ է մեծ սրտազեղումներու և հոգեկան լայն թռիչքներու, բայց երբեք չի կրնար ինքզինքին հաշիւ տալ՝ թէ՝ արդեօք իրապէս կը սիրէ՞ այն աղջիկը որուն հետ կապուած է առաջին օրէն իվեր:

Ռուտինի կեանքին ամենէն յատկանըշական դրուագներէն է այն՝ երբ վերջին անգամի մը համար կը ժամադրուի Նաթալիայի հետ։ Աղջկան մայրը կընդդիմանայ իրենց միացումին, իսկ աղջիկը՝ վճռած է ո՛չ մէկ արգելքի առջեւ կանգ չառնել։ Իրողութիւնը կը յայտնէ Ռուտինի, իսկ եզական սիրահարը կը կրկնէ անդադար — վա՛յ սոսկալի բան, ի՞նչ պիտի ընենք հիմա։ Ինչ ընե՜լ... բայց ո՞ր տղան է որ պիտի վարանէր նման պարագային առնելէ վճռական քայլ մը, մանաւա՛նդ՝ երբ աղջիկը ինքն ալ պատրաստ է ամէն ծայրայեղութեան։ Համակերպի՛լ ճակատագրին, կ'ըլլայ Ռուտինի պատասխանը, որուն առջեւ կ'ընդվզի աղջկան մաքուր սէրը։ Ու Նաթլեան արհամարհանքով կը հեռանայ Ռուտինի քովէն, մօտաւորապէս կրկնելով այն խօսքը՝ որով վարիցին պատունեան Ռուսօն, որ իր սիրած աղջկան ծունկերուն առջեւ... փիլիսոփայական հարցե՞ր կը վերլուծէր...

Եւ այսպէս աննպատակ ու չհասկցուած, տառապանքէ տառապանք ու ձախողանքէ ձախողանք կը քաշկռտէ իր անպէտք գոյութիւնը, մինչեւ որ պատահական գնդակ մը վերջ կուտայ իր կեանքին։ Ռուտինի շուրջ կան ուրիշ տիպարներ եւս, որ կը շարժին, կը գործեն և կը պատկերացնեն ռուսական ամբողջ աշխարհ մը: Թուրգենեֆի այս վէպին մէջ կիսով մը տրուած է ԺԹ. դարու ռուս ազնուականութեան մտաւոր ու բարոյական անանկութիւնը, արտաքին շքեղապատեր ջնարակի մը խարդախանքին տակ գալարուող։ Միքայիլօվնան, ռուս ազնուական կնոջ բարձրագոյն ներկայացուցիչը, որ հակառակ նրբաճաշակ գրասէր մը և շատ մը ականաւոր գրագէտներու և քերթողներու առաջնորդը ըլլալուն, իր 18 տարեկան աղջիկը կը դաստիարակէ Փարիզեան գրավաճառի մը ղրկած պատահական ու հասարակ վէպերով։ Կայ և Բիկասօֆը, կիներուն հանդէպ իր անհաշտ ու անհաւոր ատելութեամբը, մարդ մը՝ որուն առջեւ եթէ ըսուի, թէ ագարակ մըն է այրած, գիւղացի մը տապարով ձեռքն է ճեղքած կամ փոթորիկը արտ մըն է աւերած, առաջին իսկ առթիւ կը հարցնէ՝ թէ ի՞նչ է անունը, այն խորունկ հաւատքով ու համոզումով, թէ այդ բոլոր դժբաղդութիւններուն հեղինակը կրնայ միայն ու միայն կի՛ն մը եղած ըլլալ...

Կատարեալ գրական վայելք մըն է Ռուտինի ընթերցումը։ Դժբաղդաբար, հայերէն թարգմանութեան մէջ կարելի չէ ըմբռնել և Թուրկենեֆի հոյակապ ոճին նրբութիւնները։ Ռուսերէնէ Ֆրանսերէն և անկէ ալ հայերէն՝ անշուշտ որ շատ բան կը կորսնցնէ վէպը իր արժէքէն։

Բայց Ռուտինի պէս դէմքի մը ծանօթանալն իսկ կը բաւէ։ Տարօրինակ բայց ոչ անիրական տիպար մը՝ որ թելադրիչ է «յո՛յժ», ինչպէս կ'ըսէին ատեն մը։

Վ. ԽԱԺԱԿ

ԱՐԴԻ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

(ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ)

Հոգեբանութիւնը արդի գիտական աշխարհի նորութիւնն է։ Ան իր շուրջ կը քաշէ բոլոր գիտական հետաքրքրութիւնները։ Ամէն կողմ ան կ'ուսումնասիրուի, ընդհանրապէս մարդկային կենցաղի ու մասնաւորապէս միւս ընկերային գիտութեանց մէջ կիրառելի գործնական օգուտներ քաղելու համար անկէ։ Եւ այսպէս, հետզհետէ աւելի կ'ընդարձակուի անոր գործնական կիրառումի դաշտը։ Մանկավարժութիւնը իր ուսուցման մեթոտը, ուսմանց առարկաներուն դասաւորման եղանակը, կարգապահութեան խնդիրները կ'աշխատի հիմնել բոլորովին հոգեբանական տուեքներու վրայ։ Եւ եթէ այսօրուան մանկավարժը աւելի յաջող է քան յիսուն տարի առաջուանը, տարբերութիւնը պարզապէս իր գիտցած ու գործադրած հոգեբանութեան մէջ է։

Նմանապէս, ան շատ յատ յաջող կիրարկութիւն գտած է բժշկութեան, ընկերային գործունէութեան, երիտասարդական առաջնորդութեան, և նոյն իսկ առևտրական ճարտարարուեստական գործունէութեանց մէջ։ Փորձով գտնուած է որ երբ հոգեբանութիւն գործածուի ճարտարարուեստական գործարաններու մէջ, աշխատաւորներու ընտրութեան, գործի յարմարումի պարագաներուն, ռէքլամ ընելու կերպերուն, գնորդները հրապուրելու գործին, մեծ չափով կ'աւելնայ յաջողութիւնը մարդկային գործառնութեանց այդ դաշտերու մէջ։

Ան կը կիրարկուի նոյն իսկ դատաքանային, ոճրային խնդիրներու։ Օրինակ. ոճրապարտ մը խոստովանցնելու ատեն եթէ վերլուծող հոգեբան մը ներկայ գտնուի, իր կատարած փորձերէն մին սա կրնար ըլլալ։ Ան պիտի ըսէ ոճրապարտին. հիմա քեզի կարգ մը բառեր պիտի ըսեմ. դուն առանց մտածելու, կարելի եղածին չափ արագ, բառը ըսելուս պէս անմիջապէս պիտի արտասանես որևէ բառ որ բերանդ կուգայ այդ երկվայրկեանին։ Ցետոյ հոգեբանը, նախապէս ընտրովի կազմած իր ցանկէն խառն և իրարու անկապակից բառեր պիտի ըսէ, որոնք պիտի ենթադրէ կապ ունին խնդրոյ առարկայ ոճրին հետ։ Եւ մտածումներու զուգորդութեան հոգեբանական պարզ օրէնքով, հոգեբանին յիշած բառերուն դէմ, ոճրապարտին անմիջապէս (այսինքն՝ առանց մտածում հակակշռելու ժամանակ ունենալու) արտասանած պատասխան-բառերը՝ անպայման պիտի յայտնեն անոր մտքին ենթագիտակից մասին մէջ պահուած գաղտնիքները, և ուստի քննողներուն ձեռքը պիտի տան նոր բանալիներ, իսկ եթէ ենթական բառի մը առջեւ (որ իրեն սոսկալի արարքը մէկէն կը յիշեցնէ) պզտիկ դադարով մը, մտածելէ՛ վերջ պատասխանէ, ինքզինք պիտի մատնէ դարձեալ։

Ասոր նման շատ մը փորձեր կրնան ուսուցիչներն ալ ընել, ոչ անպայման կարգապահական խնդիրներու մէջ, այլ նաև տղու մը զգացումները, մտածումները, հասկնալու համար։ Հոգեբանութեան ուսանողներ հիմա մեծ հաճոյքով կը կատարեն այսպիսի փորձերը հոգեբանական աշխատանոցներու մէջ։

Նմանապէս, ախտաբուժութեան մէջ մեծ գործ սկսած է կատարել հոգեբանութիւնը։ Վիէննայի Ֆրէօտեան դպրոցը և Նանսիի Քուէն, մտային խանգարումները ցրուելու և նոյն իսկ մարմնական ախտեր բուժելու մէջ, պայմանաւ որ անոնք կապ ունենան մտային ջղային դրութեան հետ, ապշեցուցիչ յաջողութիւններ ձեռք բերած են «հոգեվերլուծութեան» ու «թելադրութեան» միջոցներով։ Ասոնք թէև իրարմէ կը տարբերին կարգ մը կէտերու շուրջ, բայց երկուքն ալ նուիրուած են «ենթագիտակից» կամ «անգիտակից» կոչուած մտքի այդ ովկէանային խորութեանց ուսումնասիրութեան, ու կը համաձայնին սա եզրակացութեան շուրջ, թէ մարդկային կենցաղավարքի արտաքին երևոյթները միայն արդիւնքներն են թաքնուած՝ ներքին զօրութեանց ազդեցութեան, որոնք եթէ կարողանայինք կերպով մը սանձել ու չափաւորել, պիտի յաջողէինք նուազեցնել մարդկային շատ մը յոռի արարքներուն ու մոլութեանց յաճախութիւնը, որոնք մարդ կը գործէ առանց պատասխանատուութեան, ու պահպանելով առողջ միտքը՝ նպաստել կեանքի ընդհանուր զարգացման:

Ուրիշ օրինակ մը. կարելի է հոգեբանութեամբ վերլուծել և հասկնալ մարդու մը այս կամ այն անմեկին արարքը, անտրամաբանական արտայայտութիւնը։ Մէկը կ'ելլէ շարժումի մը դէմ կը գրէ, սոսկալի դառնութեամբ։ Հասարակութիւնը զայն կ'ընդունի իբրև գաղափարի պայքար։ Բայց հոգեբանը կը վերլուծէ այդ քննադատութիւնները ընողին բոլոր անձնական և շրջապատող պարագաները, ու հոգեբանօրէն կը բացատրէ անոր տարօրինակ արարքները։ Ան կը գտնէ որ շարժումին դէմ դիտողութիւններ ներկայացնողը, կը քննադատէ, ո՛չ որովհետև ինք կը տեսնէ բաներ որոնք շարժումին գլուխը գտնուողները չեն տեսներ, կամ ինք աւելի նախանձախնդիր է օգտակարին համար, այլ որովհետև թերևս ինք ունի ընտիր ուժեր որոնց մարդիկ կարեւորութիւն չեն տուած, ինք գնահատութիւն չէ վայելած, կը սպասէ՛ իր ներքին ուժերը զսպած. ուստի այդ ուժերը կը պոռթկան դառնութեամբ՝ քննադատութեան ձևով: Ասոր այսպէս ըլլալը անշուշտ դիտողութիւնները ընողը ինքը չ'ընդունիր. բայց այդ իսկ իր արարքները բանականացնել է, այսինքն բանականութեան վրայ չհիմնուած իր արարքը բանական պատճառաբանութիւններով ներկայացնել, որոնց իսկական պատճառաբանութիւնը իր հոգեբանական վիճակին մէջ կը գտնուի աւելի քան թէ խնդրոյն բանական կերպով ներկայացուած ձևին մէջ։ Եւ այս պարագային ի՞նչ կ'ընէ հոգեբանը իբրև ելք ու դարման. ան չի պատասխաներ դիտողութիւններ ընողին նոյն դառն քննադատութեամբ որով անիկա ըրած էր իրենը։ Այլ կ'աշխատի անոր զսպուած ուժերը գործածելու համար ելք փնտռել, պատասխանատու գործի լծել զայն, վերջապէս անոր հիմա դառն կերպով արտայայտուող զգացումներն և ուժերը «վսեմացնել» և օգտակար բաներու մէջ շահագործել։

ԲՈՒԶԱՆԴ ԵՂԻԱՅԵԱՆ

(2) (Շար.)

ՏԱՐՏԱՆԵԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Գերմանիա նկատի առած էր նաեւ որ՝ Անգլիոյ պատերազմի մասնակցութեան պարագային, Թուրքերու շնորհիւ պիտի կրնար Սուէզի ջրանցքին մէջ զբաղեցնել զայն եւ հնդկական ապստամբութեամբ մը անհանգիստ ընել Անգլիան։ Սակայն, Թիւրքիոյ մասին Գերմանիոյ կազմած ծրագիրը շատ չէր շահագրգռուեր Նեղուցներու մէջ տեղի ունենալիք պատերազմով մը։

Մէկ կողմէ՝ Ռուսիան ու Ֆրանսան պարտութեան մատնելէ եւ պալքանեան կառավարութիւնները մէյմէկ պետութեան վիճակին բերելէ վերջ, միւս կողմէ՝ կարելի պիտի ըլլար մինչեւ Պարսից ծոցը երկարել գերմանական ազդեցութիւնը։ Այս էր Գերմանիոյ ամենէն կարեւոր նպատակը։ Սակայն, վերջէն հասկցուեցաւ որ կարելի էր Ռուսիոյ մայր երակը ցամքեցնել՝ Նեղուցները փակելով։ Գերմանիոյ հետ մէկտեղ, Համաձայնական տէրութիւններն ալ այն ատեն միայն կրցած էին ըմբռնել ասիկա։

* *

Վանկէնհայմ քննած էր դաշնագիրը՝ Սակայն, Անգլիոյ պատերազմի մասնակցիլը, քիչ մնաց որ արգելք պիտի հանդիսանար դաշնագրին կնքման։ Դաշնագիրը 1911ի փոթորիկէն առաջ ստորագրուած եւ Անգլիոյ պատերազմի մտնելը հաշիւի առնուած չըլլալով, այս նոր զինակցութիւնը Թիւրքիան կ'ենթարկէր մեծ վտանգներու՝ որոնք Էնվէրի եւ Թալէաթի միտքէն իսկ չէին անցներ։ Մինչեւ այն ատեն Թիւրքիոյ ամենէն մեծ վախն էր Ռուսիոյ Սեւ Ծովի նաւատորմը։

«Կէօպէն»ն եւ «Պրէսլաւ» գրահաւորներու Պոլիս գալովը կրնար հեռացուիլ այս վտանգը։ Գերման ծովակալ Սուշոն ձեռք պիտի առնէր Թրքական նաւատորմին հրամանատարութիւնը եւ Կովկասեան սահմանագլուխին վրայ կատարուած զինուորական համախմբումները զերծ պիտի մնային վտանգէ։ Սակայն տակաւին Թուրքգերման դաշնագրին մելանը չէր չորցած, Անգլիա վերջնագիր տուաւ Գերմանիոյ, եւ այն ատեն էր որ պարզուեցաւ Թուրքիոյ ենթարկուած վտանգը։

Վանկէնհայմ քննած էր դաշնագիրը։ Սակայն Անգլիոյ պատերազմի մասնակցիլը, քիչ մնաց Թիւրքիոյ դիրքը մանաւանդ հանդէպ Ռուսիոյ փափուկ դարձնէր։ Կասկածելի էր որ միջերկրական գտնուող գերման գրահաւորները կարենային Պոլիս գալ։ Թուրքիոյ զօրաշարժը ամբողջական չէր եւ կապուած՝ բանակը պատերազմելու կարող վիճակի մէջ դրուելու ժամանակին հետ։ Ռազմանիւթը մանաւանդ թնդանօթ էն, շատ պակաս էր։ Գերմանիա պիտի ապահովէր թէեւ այս պակասները, սակայն Պուլկարիոյ դիրքը տարակուսելի էր։ Եթէ երբեք Պուլկարիա համաձայնական տէրութեանց կողմը յարէր, Գերմանիոյ եւ Թիւրքիոյ միջեւ միացման գիծ չպիտի մնար։ Եւ նոյնիսկ, եթէ Պուլկարիա չէզոք ալ մնար, Թիւրքիա զրկուելիք ռազմամթերքը պէտք եղածէն շատ աւելի քիչ պիտի ըլլար։ Եւ ռազմանիւթի չգոյութեան հետեւանքով, թէ՛ Նեղուցները եւ թէ Կովկասի սահմանները բաց պիտի ըլլային թշնամիին յարձակման առջեւ։ Մանաւանդ որ այդ միջոցին, Նեղուցները անգլ. նաւատորմին դիմադրելու վիճակին մէջ չէին գտնուեր։

Թուրք նախարարները զգալով այս վտանգը, փափաքեցան ետ առնել դաշնագիրը եւ փրկուիլ այս վտանգալոր կացութենէն։ Եւ ատոր իբր առաջին միջոց, գերման դեսպանատան հաղորդուեցաւ թէ՝ դաշնագիր գոյութիւն ունենայ թէ ոչ, Թիւրքիա պիտի աշխատի պահել իր չէզոքութիւնը, մինչեւ որ աւարտէ իր սպառազինութիւնները։ Վանկէնհայմ իսկոյն ըմբռնեց կացութիւնը։ Առժամեայ կերպով Թիւրքիոյ չէզոք մնալը նպաստաւոր էր Գերմանիոյ համար։ Նկատելով որ պատերազմը քանի մը շաբաթ պիտի տեւէր— այն ատեն այնպէս կը կարծուէր— Թիւրքիա օգտակար տարր մըն էր Գերմանիոյ համար, պատերազմի գործնապէս մասնակցէր կամ ոչ։ Այս պարագային, հաշտութեան խորհրդաժողովին մէջ նկատի չպիտի առնուէին Թիւրքիոյ պահանջումները։

Գերման դեսպանը լաւ ճանչնալով հանդերձ Թուրքերը եւ Թուրքիան, կը սխալէր իր այս խորհրդածութեան մէջ։ Էնվէր փաշա Ռուսիոյ զինուորական կցորդ զօրավար Լէօնթիէֆի դիմելով, առաջարկեց ռուսեւթուրք զինակցութիւն մը կնքել։ Թուրքիոյ պատերազմական նախարարին այս առաջարկը պիտի ընդունուէր Ռուսերուն ու Ֆրանսացիներուն կողմէ։ Պէտք չեմ ըզգար խորհրդածութիւններ ընելու այս մասին։ Այս արիթը անցաւոր բան մըն էր, ինչպէս որ «Կէօպէն»ի Պոլիս գալովը, Էնվէրի ուղեգիծը փոխուեցաւ։ Այսուհանդերձ, Էնվէրի առաջարկութիւնը Ռուսիոյ կողմէ չհաղորդուեցաւ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի, որովհետեւ համաձայնական պետութիւնները տակաւին ձեռք ձեռքի աշխատիլ սկսած չէին։

Էնվէրի վարանոտ ընթացքը եւ Անգլիոյ մասնակցութիւնը պատերազմին՝ դաշինքի միւս անդամներուն համոզումն ալ խախտած էր։ Եթէ երբեք այդ միջոցին Պարօն Ֆօն Վանկէնհայմի ուժ տուող երկու դէպքեր չպատահէին, թերեւս ալ Թիւրքիա պիտի փոխէր իր որոշումը։ Այս դէպքերէն առաջինն էր՝ այդ միջոցին Անգլիոյ մէջ շինուած երկու թրք. մարտանաւերու անգլ. կառավարութեան կողմէ գրաւումը։ Այս երկու գրահաւորները շատ թանկագին էին Թիւրքիոյ համար։ Լէմնոս, Միտիլի եւ Խիոս կղզիներու Յունաստանի կողմէ գրաւուած օրէնքի վեր, Թուրքերը կ'ուզէին պատերազմիլ Յունաստանի հետ։ Եւ այս գրահաւորներն ալ այդ նպատակով յանձնարարուած էին։ Այս խնդիրը այնքան դրգռած էր ժողովուրդին զգացումները որ՝ տեսնելով թէ կառավարութիւնը չկրնար մարտանաւերուն փոխարժէքը վճարել, ժողովուրդը նպաստի ձեւով ապահոված էր այդ գումարը։

Այս պատճառով կառավարութեան չափ ժողովուրդն ալ շահագրգռութեամբ կը հետեւէր այս մարտանաւերու շինութեան։ Այս գրահաւորներէն մէկը 1914 Յուլիսին պիտի յանձնուէր։ Անոր նաւաստիները եւն., իսկ ղրկուած էին Անգլիա։ Ահա այդ միջոցին էր որ Անգլիա առաջարկեց խզել այս նաւերու շինութեան՝ համար կնքուած պայմանագրութիւնը։ Այս առաջարկութեան կարեւորութիւնը Թուրքերուն Գերմանացւոց հետ զինակցութեան դաշնագրին ստորագրուիլը իմացուելէ վերջ հասկցուեցաւ։ Սակայն այս երկու մարտանաւերուն գրաւումը մեծապէս օգնեց Պարօն Ֆօն Վանկէնհայմի՝ Թուրքերը դէպի պատերազմ քաշկռտելու համար։

(4) (Շար.)

ՌՈՒՏԻՆ

Շուտով կը սկսինք ռուս մեծ վիպագիր
ԻՎԱՆ ԹՈՒՐԿԵՆԵՒԻ
Մէկ գեղեցիկ վէպին՝ **ՌՈՒՏԻՆԻ** հրատարակութեան
Թարգմանութեամբ **Վ. ԽՈՃԱՍԿԻ**։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Երեւանի հրդեհաւէջ խումբի շէնքը աւարտած է։ Կը մնայ փայտի եւ ծեփի աշխատանքներու մէկ քառորդը։ Շէնքը երեք յարկէ կը բաղկանայ ու շինուած է գիտական նոր դրութեանց համաձայն։ Հոն պիտի տեղաւորուին նաեւ հրդեհը մարելու յատուկ մեքենաներ եւն.։

Երեւանի մէջ նոր բաղնիք շինելու աշխատանքներն ալ մեծ եռանդով առաջ կը տարուին։ Շէնքը կ'աւարտի այս օրերս։ Մասնագէտ բանուորներ կ'աշխատին, բայց խիստ պէտք կայ տակաւին ուրիշ բանուորներու։ Մոսկուայէ կ'սպասուին բաղնիքի ներքին կազմածները։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԱԶԳԱԿԱՆ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐԸ

Անոնք որ Հայաստանի մէջ կը բնակին եւ ազգականներ ունին արտասահմանի մէջ, պիտի կրնան անոնցմէ ղրկուած դրամով գնել հագուստ, կօշիկ, տան կարասիք եւայլն, եթէ այդ դրամները յանձնեն Էնեսուրիս կազմակերպութեան որ ճիւղեր ունի Նիւ Եորք, Պէրլին, Փարիզ, Շիկակօ, Վիեննա, Լոնտոն եւ Պրիւքսէլ։

ԳԵՏԵՐՈՒ ՅՈՐԴՈՒՄ

Կուր եւ Արաքս գետերու յորդումը մեծ վնասներ առաջ բերած է, ողողելով բամպակի դաշտերը ընդարձակ տարածութեան մէջ։ Միջոցներ ձեռք առնուած են օգնելու բնակչութեան եւ 50 վակոն փայտեղէն ու 12 վակոն ալիւր ղրկուած է եւ դարմանի համար պատրոններ 2000 հոգի մօտ կ'աշխատի գետերու եզերքը գտնուած թումբերը նորոգելու համար։ Ասոնցմէ զատ 500,000 ռուպլի յատկացուած է կառավարութեան կողմէ, պարէն եւայլն հայթայթելու համար։

ԹՈՒՐՔ ԹԱՏՐՈՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Թիֆլիզի պետական թուրք թատրոնը, որ իր գոյութեան տասնամեայ յոբելեանը տօնած է Թիֆլիզի մէջ Երեւան գացած է։ 40 - 45 հոգիէ կը բաղկանայ եւ իր մէջ ունի արժէքաւոր դերասաններ։ Դերասանուհիներուն մէջ կը գտնուին Նուարդ Ալիխանովա եւ Նինա։ Խաղացանկին մէջ կը գտնուի Շէյքսփիրի «Համլէթ»ը եւ Շիրվանզադէի «Նամուս»ը։

Հայաստանի թերթերը կը գրեն թէ դերասանուհի Նուարդ Ալիխանովա եւ Նինա Սօլմազ, յաջող կերպով կը հետեւին թուրք լեզուին եւ յաջող առոգանութեամբ կը խաղան իրենց դերերը։

ԶԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

«Խ. Հ.»ի Մայիս 30ի թիւին մէջ հետեւեալ ազդը հրատարակուած է, որ հետաքրքրութեան համար նոյնութեամբ կը հրատարակենք.

«Յունիս 1ին կը բացուի կոմունարներու ամառնային այգին։ Այգում լինելու են ամենօրեայ ծրի սինեմա, բարձրորակ «սիմֆօնիք», արեւելեան եւ փողային մեծական «օրքեսթրներ», երգչուհիներ, ժողովրդական երգեր եւ խաղեր։

Այգին ունի նոր նստարաններ, հարուստ ծաղկանոցներ, գրքեր թերթեր եւ պաղ ջուրի աղբիւրներ, ճաշարան, բէյարան իր երաժշտախումբով։ Երախաների համար ցերեկները լինելու են զբօսանք եւ օրօրոցախաղեր։ Այգում լինելու են հրաձգարան, մարզադաշտ, թէնիս, մանկահրապարակ եւ բիլիարդարան»։

ՊՐՆ. ԼԵՒՈՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍՈՎ ՖԷՅՍԱԼ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՄՕՏ

Թեհրանի «Վերածնունդ»ի մէջ կը կարդանք թէ, հոն բնակող Իրաքի պետութեան հպատակ պրն. Լեւոն Յովհաննէսով, Ֆէյսալ թագաւորին Թեհրան կատարած այցելութեան միջոցին, Շողակներու պալատին մէջ, Ն. Վեհափառութեան ներկայացած է։

Իրաքի Վեհապետը շնորհակալութիւն յայտնած է որ պրն. Լ. Յովհաննէսովի նախաձեռնութեամբը Թեհրանի իրաքահպատակ առեւտրականները, իր ժամանման առթիւ ի պատիւ իրեն օրհն կամար կանգնեցուցած էին։

Խօսք Հայերու մասին դարձած ըլլալով պրն. Լ. Յովհաննէսով հետեւեալը ըսած է. Վեհափառ տէր, Հայերը հոս Ռիզա Շահ Բեհլէվիի հովանիին տակ շատ գոհ ու երջանիկ կեանք ունին։ Հոս ամենուրեք եւ ամէն որ ոգեւորուած է ձեր ժամանումով եւ Հայերը իրենց երախտագիտութիւնը կը յայտնեն ձեզ՝ որ իրենց հայրենիքին եւ եղբայրներուն սուրբ մէկ հաստատուածը խաղաղ պայմաններու տակ կ'ապրի Ձեր Վեհափառութեան հովանիին ներքեւ։

Հ. ԱՐՍԷՆ ՂԱԶԻԿԵԱՆ ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ

«Յառաջ» հետեւեալ տեղեկութիւնները կու տայ Հայր Ղազիկեանի մահուան պարագաներուն շուրջ.—

Խորին ցաւով կ'իմանանք մահուան լուրը Հայր Արսէն Ղազիկեանի, մէկը՝ հայ գրականութեան անխոնջ ու վաստակաւոր մշակներէն։ Դեռ քանի մը շաբաթ առաջ Փարիզ էր, միշտ առողջ երեւոյթով եւ աշխատանքի անվերջ ծրագրերով։ Գացեր էր Փատովա, ուր ականջի գործողութեան մը ենթարկուեր էր։ Ասկից վերջն է որ համակրելի վարդապետը արեան համախառնում ունեցած եւ յանկարծամահ եղած է Փատովայի Մխիթարեաններու վարժարանին մէջ։

ԷՆԿԻՒՐԻԻ ՄԷՋ ԵՐԿՈՒ ՀԱՅԵՐ ԿԱԽԱՂԱՆ ՀԱՆՈՒԱԾ ԵՆ

Պոլսոյ Արեւելք թերթէն.—

Երէկ առտու Էնկիւրիի մէջ երկու հայ ոճրագործներու մահավճիռը գործադրուած է, որոնք Էնկիւրիի մէջ հարուստ այր ու կին մը սպաննած էին։

Էնկիւրիի Ճէպէճիի բանտը ժամը 2ին մեծ եռուզեռի մէջ էր։ Յայտնի էր որ արտակարգ բան մը տեղի պիտի ունենար, Ոճրագործ Կղմեսի եւ Բարունակի մահավճիռները պիտի գործադրուէին։

Երբ երկու մահապարտներուն լուր տրուեցաւ, անմիջապէս անկողինէն դուրս նետուելով սկսան արագօրէն հագուիլ։

Նախ Կղմես ձեռքերը ետեւ շղթայուած բերուեցաւ բանտին բակը, ուր ընդդատախազ Էմին պէյ, հաղորդեց թէ մահավճիռը պիտի գործադրուի. ապա հարցուց Կղմեսի թէ ըսելիք մը ունի՞։ Մահապարտը փափաք յայտնեց վերջին անգամ ըլլալով եղբայրը տեսնել, սակայն անկարելի ըլլալով, ըսուեցաւ թէ ուրիշ բան ուզէ։ Կուրծքին վրայ պահած փոքրիկ գիրք մը եւ նամակ մը ցոյց տուաւ նշանացի։ Բանտի հսկիչներէն մին առաւ զանոնք եւ բանտարկեալին փափաքին վրայ բացաւ նամակը որ հայերէն գրուած ըլլալուն, հոն գտնուող հայ քահանային տրուեցաւ կարդալու համար։ Քահանան որ վերջին կրօնական պաշտօնը կատարելու համար բերուած էր չկրցաւ կարդալ։ Ի վերջոյ Կղմես ըսաւ թէ տանք պէտք է յանձնուին իր եղբօրը։

Վերջապէս մահապարտ քահանային առջեւ տարուեցաւ եւ քահանան հաղորդութիւն տալով մահապարտին «պատիժդ պիտի կրես Աստուած քեզի հետ է…» ըսաւ։

Մահապարտին հագցուցին ճերմակ շապիկը եւ դուրս հանեցին բանտէն։ Դատապարտեալը կախաղանին առջեւ խելագար ակնարկներով շուրջը ի զուր ծանօթ դէմք մը կը փնտռէր…

Բարունակ իր ամբողջ բանտարկութեան օրերուն մորուք ձգած էր եւ ընդդատախազին առջեւ եկած միջոցին ըսած է.

— Ոեւէ ըսելիք չունիմ, ազգական չունիմ, միայն եղբայր մը ունիմ Փարիզի մէջ որուն ոչ մէկ նամակ կ'առնեմ. կը խնդրեմ որ մահուանս լուրը իմացնէք անոր. յետոյ աւելցուցած է թէ հացէն չգիտեր։ Այս մահապարտին ալ գրպանէն նամակ մը ելաւ իր ընկերոջ եղբօրը ուղղուած. Յետոյ «Ահա եկայ, ահա կ'երթամ» ըսելով մահապարտը յառաջացաւ մինչեւ կախաղանին մօտ եւ ծնրադրեց։ Այնտեղ կատարեալ երկիւղածութեամբ եւ խոր ակնածանքով ունկնդրեց կախաղանին աղօթքը եւ անոր մատուցած ջուրը մեծ յագուրդով խմեց։

Երբ ճերմակ շապիկը հագցուցին մահապարտը «Հազրըրգը հէյալ էսին» ըսելով գնաց կախաղան, ուր մինչեւ խեղդուիլը տակաւին կը կրկնէր նոյն յանկերգը։

RENAISSANCE - ARSENAL

Երկու ֆութպոլի խումբեր, մէկը հռչակ հանած ամբողջ Սուրիոյ եւ Լիբանանի մէջ, իսկ միւսը կը համրէ իր մէջ միջազգային խաղացողներ։ Հայկական չեն երկուքն ալ, սակայն կ'արժէ որ ուշադրութիւն դարձնենք անոնց վրայ. նկատելով որ առաջինին շատ հայկական խումբեր են բաղխած ու խորտակուած։

Դեռ շաբաթ մը առաջ էր որ Հալէպի «Վասպուրական»ը չարաչար պարտուեցաւ անկէ։ Ծարդ չեղաւ հայկական խումբ մը, որ պարտութեան մատնէր զայն։

Ո՞վ է սակայն Renaissanceը։

Renaissance Sportive միութիւնը հիմնուեցաւ 1926ին, քանի մը sportի սիրահար անհատներու կողմէ։ Ան՝ շուտով կարողացաւ իր շուրջ հաւաքել քաղաքիս լաւագոյն ֆութպոլիստները։

Իր տարած յաղթանակները մարզիկներու մէջ արդէն իսկ գոյութիւն ունեցող կապերը, աւելի եւս զարգացուցին։

Renaissanceը միատարր չէ։ Ան իր մէջ ունի Թուրք, Արաբ եւ յոյն ազգ. խաղացողներ։ Անոնց մեծամասնութիւնը գիտէ Ամերիկ. համալսարանի Varsity խումբին կը պատկանին։

Renaissanceը աւելի ֆութպոլի միութիւն մըն է ոչ թէ մարզական. քանի որ ան ֆութպոլէ զատ ուրիշ մարզական ճիւղեր չմշակեր։

Տեղացիները սակայն, կը գուրգուրան այս միութեան վրայ։ Ան ունի մեծ թուով պաշտպաններ յանձին տեղացի կառավարական բարձրաստիճան անձնաւորութիւններու, փաստաբաններու, բժիշկներու եւ վաճառականներու։ Ու այս բոլորը, միմիայն տասնըմէկ ֆութպոլիստներու համար։

Renaissanceի յաղթութիւններու թիւը այնքան մեծ է եղած որ, ան՝ ժամանակ մը ինքզինք նկատած է միջազգային խաղացողներու համահաւասար։

Յունիս 18ի իր անպատուաբեր պարտութիւնը, թերեւս քիչ մը չափ դնէ իր յոխորտանքին, ու այսպէսով դաս մը առած ըլլայ ան։

Renaissance է նաեւ աններող զինքը պարտութեան մատնող խումբերու հանդէպ. կռիւները խիստ յաճախադէպ են եղած իր դաշտին վրայ։ Եգիպտացւոց հիւրութեան օրինակն ալ ցուցէ անոնց նկարագրին վրայ անդրադարձումներ ունենայ։

Յունիս 18ի մրցումը խիստ հետաքրքրական եղաւ։ Arsenalի խաղացողները մեծ առաւելութիւններ ունէին, վերջին ծայր նուրբ խաղարկութիւն ցոյց տուին։ Խաղի հոգին թափանցող մարզիկներ էին «Arsenal»ցիք։

Ֆութպոլը համագործակցութեան օրինակը տուող խաղ մըն է. իրարու օգնելը եթէ լաւ են սորված խաղացողները, յաղթանակը ապահոված կ'ըլլան անպայման։

Եգիպտացիք իւրացուցած էին այս յատկութիւնները. եւ տարին յաղթանակը. 0—3ով։

Այս առթիւ պիտի ուզէինք քանի մը մատնանշումներ ընել։ Լաւ է որ Հ. Մ. Ը. Մ.ի ֆութպոլիստներու մեծ մասը ներկայ էր այս խաղին, որմէ թէքնիքապէս շատ հաւանական է որ օգտուեցան։

Ներկայ էր Հայերու հոծ բազմութիւն մը, որը դժբաղդաբար հայկական խաղերու հանդէպ անտարբեր կը մնայ։

Հակառակ որ մուտքը 35 եւ 50 ս.դ. էր, առանց դժկամակելու կը վճարէին, մինչդեռ հայկական մրցումներուն 5 կամ 10 դահեկանը վճարելու համար փախուստի ճամբայ կը փնտռեն։

Ասոնք ներքին ցաւեր են, որոնց դարմանումը մեզ ալ պիտի հասցնէ եթէ ոչ աւելին, գոնէ տեղացիներու համահաւասար դիրքի մը վրայ։ Որովհետեւ, յայտնի է որ մեր տղոց չկարենալ յառաջդիմելուն գլխաւոր պատճառները, նախ իրենցմով հետաքրքրուողներու թիւը քիչ է, երկրորդ, նիւթական յարատեւ տագնապի մէջ են մեր միութիւնները, ի հարկէ այս ալ առաջինին պատճառաւ։

Հ. Մ. Ը. Մ.ը ամենահին եւ բազմարդիւն միութիւն է գաղութիս մէջ, քանի՞ մարդոց (փաստաբան, բժիշկ, վաճառական եւ ազգ. լաւ դիրքի տէր) օժանդակութիւնը կը վայելէ….

Մինչդեռ տեղացիներու քառորդին համեմատող օժանդակութիւնը, ինչ մեծ արդիւնքներ պիտի տայ։

Քիչ մը հետաքրքրութիւն, քիչ մը օժանդակութիւն բաւ է որ դուք տեսնէք զայն իր փառքի գագաթնակէտին վրայ։

Sportը ներկայ ժամանակներուն ամենամեծ ազդակներէն մին է Ազգերը իրարու ճանչցնող։

Մարզական խաղերը մեծագոյն դաստիարակներն են սերունդներու համար, որովհետեւ անոնք կը սորվեցնեն, պայքարիլ, տոկալ ու յաղթանակել ու նաեւ ճաշակել յաղթանակի քաղցրութիւնը։

Մարդ արարածը եթէ իր մէջ ունի մրցելու, յաղթելու ձգտում մը, տենչ մը։ Այս տենչի մէկ մանրանկարը կարելի է համարել ֆիզիքական մրցակցութեանց ժամանակ մրցորդներու թափած գերագոյն ճիգը։

Անոր մէկ չափազանցեալ ձեւն ալ պատերազմը չէ՞ միթէ։ Ընդհ. պատերազմէն վերջ ամէն երկրի մէջ շարժում մը կայ ոյժ տալու մարզական խաղերու։ Այս կարելի է վերագրել պատերազմի հետեւանքով քայքայուած կամ տկար մնացած ֆիզիքականներու ուժեղացման եւ կազդուրման։ Բայց կարելի չէ նկատի չառնել նաեւ այն պարագան, որ մարդս միշտ ուրիշին հետ չափուիլ կը ձգտի, որպէսզի այս ձգտումը չափազանցութեանց չառաջնորդէ զիրենք, լաւագոյն եղանակ մըն ալ մարմնամարզական խաղերով զբաղեցնելն է, ուր կը գտնեն քիչ թէ շատ բաւարարութիւն։

Ամէն ազգ հպարտ կըզգայ ինքզինք, երբ իր խումբերէն մին յաղթական դուրս կու գայ օտարներու մէջ։

Այս զգացումը պէտք է ունենանք նաեւ մենք. եւ այս իր արժէքները գնահատելով, անոնցմով հետաքրքրուելով եւ անոնց օժանդակելով մէջտեղ կը բերուի։

Օտարները թող մեզի օրինակ ըլլան։

Ք. ԳԱՐԱԳԱԼՊԱԿԵԱՆ

ՌՈՒՄԱՆԱՀԱՅ ԾԵՐՈՒՆԻ ՄԸ ԵՒ ԻՐ ՄԱՅՐԸ ԶՈՀ՝ ԱՀՌԵԼԻ ՈՃԻՐԻ ՄԸ

Ահռելի ոճիր մը տեղի ունեցած է Մրչինի (Ռումանիա) մէջ, որուն զոհն է մեր ազգայիններէն Լեւոն Թապանեան, մօտ 60 տարեկան Հայ մը եւ իր մայրը՝ 80ը անցած ծեր կին մը։

Ոճրագործները դեռ չեն բռնուած։

Առաւօտուն կաթնավաճառ կինը դուռը գոց գտնելով, պատուհանէն կը նայի ու կը տեսնէ երկու անշունչ դիակները։

Հաւանաբար, մարդասպանները երեկոյեան դէմ մտած են տունը ու սպաննած նախ պառաւը։ Թապանեան որ խոհեմաբար երբեք ուշ ատեն դուրս չէր մնար, ըստ սովորականին տուն դարձած է երեկոյեան ժամը 9ին։ Ոճրագործները, որոնք սենեակի մը մէջ պահուըտած էին, վրան կը յարձակին ու կը սկսին խեղդել մարդը չարչարելով, ուզելով որ յայտնէ թէ ո՞ւր պահած է իր հարստութիւնը։ Չկրնալով սակայն գաղտնիքը կորզել չարաչար սպաննած են Թապանեանը, որմէ յետոյ տան մէջ եւ սպաննուածին վրայ գտնուած դրամը առնելով՝ աներեւութացած են առանց ոեւէ հետք ձգելու։

Լեւոն Թապանեանին տունը, որ իր սեփականութիւնն էր, կը գտնուէր քաղաքին կեդրոնը։

Լեւոն Թապանեան կը զբաղէր առեւտուրով, մօտակայ Գրայլա քաղաքէն մեծաքանակ ապրանք բերելով Մրչինի փոքր վաճառականներուն համար։ Կ'ընէր նաեւ փոխառութիւններ դրամի փոխարէն։ Երբեմն գործ կ'ունենար նաեւ օտարներու հետ եւ յաճախ կ'երթար անոնց արեւարանները։

Ոճիրին պարագաներէն կ'երեւի թէ ոճրագործները մօտէն ծանօթ էին զոհին վիճակին եւ սովորութիւններուն։

Այս ոճիրը խոր տպաւորութիւն գործած է քաղաքին մէջ, ուր Լեւոն Թապանեան ծանօթ էր ամենուն՝ իբրեւ բարի, հեզահամբոյր եւ ազնիւ մէկը։

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՍՏՈՒԱԾ

Գրեց՝ Մ. ՄԷԹԸՐԼԻՆԿ

[illegible]

(1)

Թարգմ. Ա. Գ.

(Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԶԻՆԱԹԱՓՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

Ժընեւ.— Պատուիրակութեանց պետերէն շատերը Լօզանէն հոս եկան անհատական խօսակցութիւններու միջոցաւ դիւրացնելու համար Զինաթափութեան Խորհրդաժողովին աշխատանքները։ Հոս ժամանեցին պ. պ. Կրանտի, Պէնէշ եւ Սըր Ճոն Սայմըն։ Վաղը պիտի ժամանեն պ. Բօլ Պօնքուռ եւ հաւանաբար պ. Մաքտօնալտ։

Ժընեւ.— Զինաթափութեան Խորհրդաժողովին շուրջ խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցան ընդմէջ պ. պ. Բօլ Պօնքուռի, Մասիկլիի, տը Ժուվընէլի, յանուն Ֆրանսայի, պ. Մաքտօնալտի, Սըր Ճոն Սայմընի, Սըր Հէրպէրթ Սամուէլի, Լորտ Լօնտօնտէրրիի, յանուն Անգլիոյ, պ. պ. Սըվանսըն, Հիւչ, Ուիլսըն, Նորման, Տէվիս, յանուն Միացեալ Նահանգներու։

Ոչ մէկ զեկոյց չհրատարակուեցաւ. իմացուեցաւ միայն թէ տեսակցութիւնը ունեցած է նախապատրաստական հանգամանք եւ թէ ուրիշ տեսակցութիւններ ալ տեղի պիտի ունենան որոնք պիտի դառնան որակային զինաթափութեան, կարգ մը սպառազինութեանց ջնջման եւ զինուորական ծախուց յապաւման շուրջ։

ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ԲՌՆԱԾ ԴԻՐՔԸ

Պրիւքսէլ.— Թագաւորը Ժընեւ գտնուող պ. Իւէնքինին նամակ մը ղրկեց որով կ'ըսէ թէ Պէլճիքան պէտք է որ նախաձեռնութիւն մ'ունենայ փոփոխութիւն մը յառաջ բերելու համար մաքսատուրքերու յաւելման եւ դրամներու հակակշռին վերաբերեալ քաղաքականութեան մէջ։

Լօզան.— Պէլճիքան, Հոլանտան եւ Լիւքսէմպուրկը համաձայնութիւն մը կնքեցին որով կը ջնջեն կամ կը զեղչեն շատ մը մաքսատուրքերը։ Համաձայնութիւնը քաղաքական որեւէ հանգամանք չունի եւ բաց կը մնայ անոր մասնակցիլ կամեցող բոլոր պետութեանց առջեւ։

Լօզան.— Պ. Հէրրիօ հոս ժամանելով խորհրդակցեցաւ ֆրանս. պատուիրակութեան հետ եւ անոր յայտնեց այն ուղղութիւնը որուն ինքը որոշած է հետեւիլ այս շաբթուան ընթացքին Լօզանի մէջ կատարուելիք խորհրդակցութեանց միջոցին։ Պ. Հէրրիօ այցելութիւն տուաւ յետոյ պ. Մաքտօնալտի։

Հրաւիրող վեց պետութեանց կողմէ գումարուելիք նիստի մը մէջ, պիտի ջանացուի սահմանել Լօզանի Խորհրդաժողովին նպատակը, ծրագիրը եւ գործերը։

ԴԻՒԱՆԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ԶԵԿՈՅՑԸ

Լօզան, 20.— Խորհրդաժողովի դիւանը կը հրատարակէ հետեւեալ զեկոյցը. «Հրաւիրող պետութեանց պատուիրակութեանց պետերը եւ բազմաթիւ պատուիրակները այսօր ժամը 16ին գումարուեցան օթէլ տը Շաթօյի մէջ։ Խորհրդաժողովին նախագահը տեղեկացուց իր պաշտօնակիցներուն թէ պատուիրակութեանց միջեւ խօսակցութիւնները կը շարունակուին ծրագրի գլխաւոր խնդիրներուն շուրջ։ Սոյն խօսակցութեանց յառաջդիմութեան համար պատուիրակութեանց պէտք եղած միջոցը տալու նպատակաւ, որոշուեցաւ յետաձգել նախապէս Յունիս 21 ժամը 10ին համար որոշուած ամբողջական նիստը։

ԱՆԳԼ. ՄԱՄՈՒԼԻՆ ԿՈՂՄԷ ՏՐՈՒԱԾ ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լոնտոն.— Հոս տիրող ընդհ. տպաւորութիւնը այն է թէ Լօզանի խորհրդաժողովի սկզբնաւորութիւնը սքանչելի եղաւ եւ թէ հակառակ խոշոր լզոհողութեանց որ անկէ առաջ պիտի գան Մեծն Բրիտանիոյ համար, թերթերը տրամադիր չեն թուիր խէթիւ նայելու ելեմտական նախարար պ. Նէվիլլ Չէմպըլէյնի այն յայտարարութեան թէ Մեծն Բրիտանիան իր բաժինը պիտի բերէ պարտքերուն ամբողջովին ջնջման գործին մէջ, պայմանաւ որ չահագրգռուող միւս պետութիւններն ալ չարժին նոյնպէս։

Պ. Չէմպըլէյն բացատրեց թէ ասիկա պիտի նշանակէր 200 միլիոն անգլ. ոսկի չահաբերութիւն մը։ Ելեմտական նախարարը յիշել տուաւ թէ Մեծն Բրիտանիոյ պահանջին ընդհ. գումարը երկու միլիառ անգլ. ոսկի էր նախապէս, որմէ կարեւոր զեղչեր կատարուեցան։

Մամուլի մեկնութիւնները նպաստաւոր են հարցին այս տեսակ լուծում մը տրուելուն։

Թերթերը ընդհ. առմամբ Պ. Ֆօն Բափէնի ճառը կ'որակեն չափաւոր եւ հաշտասէր։

Ի՞նչ կ'ըսէ «Թայմզ»

Լոնտոն.— «Թայմզ» խմբագրական մը կը գրէ պ. Ֆօն Բափէնի առաջին անգամ հրապարակի վրայ տեսնուելուն շուրջ եւ կ'ըսէ թէ պ. Ֆօն Բափէն բոլորովին փոխել տուաւ արտասահմանի մէջ իր մասին տիրող կարծիքը։

«Թայմզ» կը գրէ թէ պ. Ֆօն Բափէն գերմանական հայեցակէտը բացատրեց զօրաւոր կերպով եւ համոզուելով, բայց չափաւորութեամբ նաեւ։

Իր ճառը առաջ բերաւ նպաստաւոր տպաւորութիւն մը եւ որեւէ պատճառ չկայ երկիւղ ունենալու թէ նոր կառավարութիւնը տրամադիր չլլայ աշխատակցելու միւս պետութեանց հետ եւ բարեացակամութիւն ցուցնել իր նախորդներուն պէս։

ՄՈՒՍՈԼԻՆԻ ԿԸ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԷ Պ. ՄԱՔՏՕՆԱԼՏԸ

Հռովմ.— Պ. Մուսոլինի հեռագիր մը ուղղեց Ժընեւ գտնուող արտաքին գործոց նախարար պ. Կրանտիին որով իրմէ կը խնդրէ որ իր շնորհաւորութիւնները յայտնէ պ. Մաքտօնալտին Լօզանի խորհրդաժողովին բացման առթիւ առնոր խօսած ճառին համար եւ կը յայտնէ թէ պէտք է լինիլ հաստատակամ եւ յաքառաեղ եթէ բարձրացուի համաշխարհային վերականգնումը։

Պ. Մաքտօնալտ պատասխանեց պ. Կրանտիի ուղղեալ նամակով մը իր գոհունակութիւնը յայտնելով Իտալիոյ եւ Մեծն Բրիտանիոյ տեսակէտներուն համանմանութեան պատճառաւ։

ՀԱԿԱԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պրէսլաու.— Ընդհարում մը տեղի ունեցաւ ընդմէջ Հրեաներու եւ Նազիներու երբ որ երեք հարիւր հոգինոց նազիական խումբ մը թափօր կազմած փողոցներուն մէջ շրջած միջոցին հանդիպեցաւ հրէական յուղարկաւորութեան թափօր մը։ Նազիները որոնք փողոցներէն անցնող դարձող Հրեաները կը դիմաւորէին «Հրեանե՛ր Պաղեստին գացէք» աղաղակներով, երբ որ նշմարեցին յուղարկաւորութեան թափօրը աղաղակեցին թէ «Ահա հատ մը որ կ'երթայ Պաղեստին։ Մենք չուտով մեր օծիքները պիտի ազատենք միացեալներէն։ Ռ. Դ.

Միւնիխի մէջ ոստիկանութիւնը գաւազանով կը յարձակի Նազիներուն դէմ

Չորս հարիւր երթանասուն հոգի ձերբակալուած

Միւնիխ.— Փողոցները ցժոխային վիճակ ստացան երկու ժամ տեւողութեամբ։ Համազգեստ կրող հինգ հազար Նազիներ՝ արհամարհելով Պաւերոյ պետութեան կառավարութեան կողմէ դրուած արգելքը, ցոյց մը կատարեցին վարչապետին ապարանքին առջեւ եւ ոստիկանութիւնը ցուցարարներուն դէմ յարձակեցաւ դաւազանի հարուածներով եւ ցրուեց զանոնք։ Քանի չափ Նազիներ ծանր կերպով վիրաւորուեցան, եւ անոնցմէ երկու հարիւր հոգի ալ ձերբակալուեցան։

Միւնիխ.— Ռայխսվէհրը հրաման ստացաւ պատրաստ գտնուելու համար ի պահանջել հարկին, դէպքերուն դէյ դարձուածք մ'առած ըլլալուն հետեւանօք. դէպքերը խնամքով պատրաստուած էին ստուգօրէն եւ իբրեւ նպատակակէտ ունէին լուրջ հարուած մը տալ կառավարութեան հեղինակութեան։

Մինչեւ այժմ 470 ձերբակալութիւններ կատարուեցան։ Ձերբակալուողներուն մէջ կը գտնուին ազնուական նազիներ իշխան Ֆօզիաս, Վալտէք, կոմս Շվէրին եւ կոմս Բրէթի։

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ

Ս. Նշան Ազգային Երկսեռ Վարժարանի ամավերջի հանդէսը տեղի պիտի ունենայ 26 Յունիս 1932, կիրակի առաւօտ ժամը ճիշդ 9.30ին Թատրոն Քրիսթալի մէջ։

Կը ներկայացուի թատերախաղ մը. կ'ըլլան Հայկական եւ Եւրոպական պարեր, երգ, նուագ, ուղերձ եւ վկայականներու բաշխումը։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄ ՍՈՒՐԻԿԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԼԽԻՆ ՎՐԱՅ

ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ՄԻՋԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԶՐՈՅՑ ՄԸ

Հալէպի մէջ հրատարակուող «Շուաւրէպ» թերթը Յունիս 12 թուով կը գրէ.— Հալէպի շրջանակին ժողովրդեան միջեւ զանազան եւ յուզումնալից լուրեր կը շարունակուին թէ Թիւրքիա զօրք կը համախմբէ սահմանագլուխներուն վրայ։ Այս զրոյցներուն հաւանական պատճառ սա կրնայ ըլլալ.— Տնտեսական տագնապին ծնցուցած չքաւորութիւնն ու անձկութիւնը ժողովրդեան մէջ կառավարութեան դէմ զգացումներ արթնցուցած է։ Հալէպի այսօրուան անձկութիւնը իսկապէս ծանր է նախկին բարօրութեան օրջաններու հետ բաղդատելով։ Կառավարութիւնը սակայն փոխանակ ժողովրդեան ձեռքէն բռնելու, ազգը կը ճնշէ։ Հետեւաբար ոչինչ այնքան բնական որքան գոհութեամբ ողջունուիլը ժողովրդեան մէջ, լուրի մը՝ որ աննպաստ է կառավարութեան։ Թիւրքիոյ կառավարութեան՝ սահմանագլխին վրայ՝ աւելի զինուոր պահելու իրական պատճառ Սուրիայէն Թիւրքիա գաղտնաբար ապրանք փախցնող մաքսանենգներուն գործունէութեան վերջ տալ է։ Զինուորներուն արթնութեան շնորհիւ մաքսանենգութիւնը ծախողութեան մատնուած է։

ՀԱԼԷՊԷՆ

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԿՈՒԳԱՅ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

Հալէպէն պատուիրակութիւն մը, նախագահութեամբ կուսակալ Մէրսինի պէյի, Դամասկոս եկած է եւ դիմում կատարած ելմտական նախարար Ճէմիլ Մէրտէմ պէյին, խնդրելով որ տուրքերու հարիւրին 50ը զեղչուի։ Վերջը ներկայացած են Պ. Սօլօմիագին եւ կրկնած իրենց խնդրանքը բացատրելով Հալէպի կուսակալութեան մէջ այս տարի ցանքերու տկարութիւնը։ Պ. Սօլոմիագ խոստացած է կարելին ընել։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԵՐԱԺՇՏԱՆՈՑԻՆ ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍԸ

Ուրբաթ, 17 Յունիս 1932 տեղի ունեցաւ Լիբանանի Երաժշտանոցի ամավերջի երգահանդէսը եւ նախագահութեամբ Սուպհի պէյ Հայտարի, Հանրային Կրթութեան Տնօրէն։ Ներկայ էր ընտրեալ բազմութիւն մը։

Բացումը կատարեց, Պ. Պարգեւ Պարսումեան, գեղեցկօրէն ածելով իր ջութակի լարերուն վրայ Պէքհովէնի *Menuet*ն։ Պ. Պարսումեան, մեծապէս գնահատուած է Երաժշտանոցի Տնօրէնէն իր դասարանին առաջինը ըլլալով եւ արժանանալով առաջին *accessit*ի։

Յաջող էին նաեւ գրեթէ բոլոր միւս աշակերտները, մանաւանդ Տիկին Վ. Գէորգեան որ երկար ծափեր խլեց ներկաներէն ու արժանացաւ երկրորդ մրցանակին։

Ցետոյ կատարուեցաւ մրցանակաբաշխութեան հանդէսը. Օրիորդներ Քէնէեան եւ Սպպէպեան ստացան առաջին մրցանակ։ Երաժշտանոցի հիմնադրութիւնը ... ողջունեցին Տնօրէն ...։

Մեր շնորհաւորութիւնները եւ բարեմաղթութիւնները բոլորին։

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՇՈԳԵԿԱՌՔԻ ԶԱՐՀՈՒՐԵԼԻ ԱՐԿԱԾԻՆ ՄԱՍԻՆ

ԻՆՉՊԷ՞Ս ԵՒ ԻՆՉՈ՞Ւ ԳԾԷՆ ԴՈՒՐՍ ԵԼԱՒ

ՎԱՐԻՉԸ ԾԱՆՐՕՐԷՆ ՎԻՐԱՒՈՐՈՒԱԾ

Երկուշաբթի առաւօտ, ժամը 7ին, Պէյրութէն մեկնած էր թիւ 1 շոգեկառքը, Դամասկոս երթալու համար։ 63 ճամբորդներ կը գտնուէին անոր մէջ՝ Հալէպի եւ Դամասկոսի համար։ Ժամը 10.25ին շոգեկառքը հասաւ Ճէտիտէ կայարանը, Շթօրայի մօտ։ 14 վայրկեան ուշացած էր սովորականէն։ Այդ ուշացումը դարմանելու համար, վարիչ Միլթօ Րըզգալլան աւելի արագցուց գնացքը։

Սէյիթ Նէյիլ կայարան չհասած, ճամբորդները զգացին որ շոգեկառքը ուժգին ցնցումներ կը պատճառէ։ Շատ չանցած գծէն դուրս ելաւ շոգեշարժ վակոնը եւ անոր կցուած յաջորդ վակոնը, որոնց յարաբերութիւնները կտրուեցան միւս վակոններուն հետ, բաժնուած ըլլալով անոնցմէ։ Գծէն ելնող վակոնները շրջեցան. Վարիչը ծանր կերպով վիրաւորուեցաւ. նմանապէս պաշտօնեայ Իսկէնտէր Պարպուր, Վէրտէ Սէմաան, Տաուտ Տէպպաղեան, էտուարտ Նազար Եազըճեան թեթեւապէս վիրաւորուեցան։

Իսկոյն լուր կը տրուի Մաալաքայի կայարանին, ուրկէ կը հասնի ուրիշ շոգեշարժ մը եւ կը տանի վակոնները։ Սովորականէն երեք ժամ աւելի ուշ կը հասնի Դամասկոս շոգեկառքը։

ԿԻՆԵՐՈՒ ՇԱՏԱԽՕՍՈՒԹԵԱՆ ՉԱՐ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

90 ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՌԱՒ ՄԸ ՊԱՏՃԱՌ ԿԸԼԼԱՅ ՏՂՈՒՆ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ

Հաննէ Սէլիմէ անուն 90 տարեկան պառաւ մը իր տղուն Եուսուֆ Սէլիմէի դէմ դատ բացած էր Պաապտայի դատարանին առջեւ, զայն ամբաստանելով որ ծախած էր իր կովը։

Դատավարութիւնը սկսաւ եւ դատարան կանչուեցան պառաւը եւ տղան։ Դատարանի առջեւ իրեն ուղղուած հարցումներուն պատասխանելու տեղ, պառաւի բուլցած կծա՛կը թակուեցաւ եւ ան սկըսաւ զանազան ամբաստանութիւններ ուղղել տղուն հասցէին եւ յայտնեց որ ան ամուսնանալուծուած է իր նախորդ կնոջմէն եւ ապօրէնի կերպով կինակցած ուրիշ աղջկան հետ եւ անկէ ունեցած նորածինը խեղդած՝ մեղքը թաքցնելու համար։

Դատարանը իսկոյն բանտարկութեան վճիռ տուաւ Եուսուֆի մասին։ Պառաւը ի զուր աշխատեցաւ որ ինք միայն կովը կ'ուզէ, ուրիշ ամբաստանութիւն չունի։ Տղան բանտ կը մնայ։

Ն. Վ. Պ. ՏԷՊՊԱՍ ՊՔԷՐՔԷ Կ'ԵՐԹԱՅ

Կառավարութեան պետ Ն. Վ. Պրն. Տէպպաս առջի օր գնաց Պքէրքէ, ընկերակցութեամբ հանրային շինութեանց տնօրէն ... եւ ... Տիմաս ... աղօթքի ... մաղթեց Ն. Ս. Օ. Մարօնի պատրիարքին։

Վերադարձին Պ. Տէպպաս եւ Շէմիւն հանդիպեցան ... եւ ... վերադարձան Պէյրութ։

ՀԱՅՈՒ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՊԱՏԿԱՆ ԿԱԼՈՒԱԾԻ ԴԱՏԻՆ ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԸ

Պէյրութի մեծահարուստներէն Պ. Հապիպ Թապէթի կողմէ գրաւուած Ս. Նշան եկեղեցւոյ հողին դատավարութիւնը երկար տարիներէ ի վեր կը շարունակուի։ Վերջին անգամ դատարանի կողմէ տրուած աննպաստ որոշման դէմ ազգի պաշտպան փաստաբաններուն կողմէ յարուցուած բողոքին վրայ, բեկանուած էր վճիռը եւ հարկ տեսնուած վերաքննութեան։ Նշանակուած էր երեք հոգիէ բաղկացած քննիչ յանձնախումբ մը՝ չափելու եւ քննելու համար վէճի առարկայ հողերը։

Սոյն յանձնախումբի անդամ նշանակուած էին կալուածական գործերով զբաղող դատարանի նախագահը, երկրաչափ Պ. Ժան Պէօարէ եւ հանրային շինութեանց տնօրէն Շէյխ Ճէմիլ Խազին։ Սակայն հայուն դժբաղդ ճակատագրէն, դեռ այդ յանձնախումբը գործի չ'սկսած, դատարանի նախագահը կը փոխուի, Պ. Ժան Պէօարէ կը մեռնի եւ երրորդ անդամը՝ Շէյխ Ճէմիլ Խազին կը նշանակուի ելեւմտական ճիւղի տնօրէն եւ կը ձգէ հանրային շինութեանց տնօրէնութիւնը։ Ինքնին կը լուծուի յանձնախումբը եւ դատը դարձեալ երկար ատեն մը յետաձգուելու կը դատապարտուի։

Այժմ յայտնի չէ թէ՝ ի՞նչ պիտի ըլլայ, նոր յանձնախո՞ւմբ մը պիտի ընտրուի արդեօք թէ՝ դատավարութեան ձեւը պիտի փոխուի։

ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒ ԱՄՍԱԿԱՆՆԵՐԸ

14 ՆՈՐ ՈՐՈՇՄՆԱԳՐԵՐ

Լիբանանի կառավարութեան պետ Ն. Վ. Պ. Շարլ Տէպպաս առջի օր ստորագրեց 14 որոշմնագրեր, պաշտօնեաներու ամսաթոշակներուն շուրջ։ Այս որոշմնագրերով ասպիճաններու կը բաժնուին բոլոր պաշտօնեաները եւ իւրաքանչիւր ասպիճանի համար կ'որոշուի առանձին ամսական մը։

Բոլոր պաշտօնեաներն ալ ենթակայ են այս կարգադրութեան եւ կունենան երեք ասպիճաններ։ Այս բաժանումով պետական գանձը խնայած կ'ըլլայ տարեկան 250 000 ոսկի։

ՆՈՐ ՈՃԻՐ ՄԸ

ԶՈՀԸ 30 ՏԱՐԵԿԱՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՄԸՆ Է

Շաբաթ մը առաջ Աքուրա գիւղին մէջ Թօֆիգ Էլիաս անուն 30 տարեկան երիտասարդ մը կորսուած էր։ Իր ազգականները շատ փնտռեցին, սակայն չի կրցան գտնել եւ լուր տուին կառավարութեան։ Ետք քննութեանց եւ փնտռտուքներու, գիւղէն դուրս Վաթի Տէպպուր կոչուած տեղին վրայ գտան անոր դիակը, ուռած եւ զանազան տեղերէն դաշունահարուած։

Քննութիւններէն հասկցուած է որ այս մարդը նախապէս գնդակով սպաննուած ... եւ վերջը դուրս ... ։ Ոճրագործները դեռ չեն գտնուած։

ՑԱՐՁԱԿՈՒՄ ՄԸ ԵՌՍԱՆԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

Հալէպի Թոմ էլ Մըլլազ թաղին մէջ ... ... անուն մարդ մը ... ... ։

ՔՕԼՕՆԷԼ ԽԱԶԻՆ

ՅԱՆԴԻՄԱՆԱԳԻՐ Կ'ՍՏԱՆԱՅ

ԱՐԳԵԼՔ՝ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒՆ

Մեր անցեալ շաբթուան թիւերէն մէկուն մէջ հրատարակած էինք ժանտարմաներու ընդհանուր հրամանատար Շէյխ Խազինի յայտարարութիւնները 175 ժանտարմաներու պաշտօնէ հանուելուն առթիւ իրեն ուղղուած հարցումներուն ի պատասխան։ Շէյխ Խազին այդ յայտարարութեամբ կը ծաղրէր ժանտարմաներու գատրօին վրայ կատարուած կրճատումները։

Կառավարութեան պետը անհաճոյ գտած է այդ յայտարարութիւնները եւ յանդիմանագիր մը ղրկած է Քօլօնէլ Շէյխ Խազինին, յայտնելով որ զինուորականի մը երբէք չի վայելեր նման արարք մը։

Ասոր վրայ, կառավարութեան պետը առանձին ազդարարագիր մը ղրկեց բոլոր պաշտօնեաներուն, որով կ'արգիլուի հաւաքոյթներու եւ հանդէսներու մէջ ճառեր խօսիլ եւ պաշտօնական յայտարարութիւններ ընել։

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՔԱՏՐՕՆ ՊԻՏԻ ԿՐՃԱՏՈՒԻ

Ժանտարմաներու քատրօին մէջ պէտք եղած չափով կրճատումներ ընելէ վերջ, այժմ Տնօրէններու Խորհուրդը սկսած է ուսումնասիրել ոստիկանական քատրօին մէջ հաստատուելիք կրճատումները։ Որոշուած է 50 ոստիկաններու եւ գօմիսէրներու պաշտօնէ հանուիլը։ Կըսպասուի որ մօտ օրէն կառավարութեան պետը այս մասին առանձին հրամանագիր մը ստորագրէ։

ԱՌԱՆՑ ՍԻՐՈՅ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ՏԽՈՒՐ ՎԱԽՃԱՆԸ

Հասան Պէյյօմ անուն 60 տարեկան մարդ մը, Հազմիէի մէջ կը բնակէր եւ ամուսնացած էր Ֆարմա Աքուր անուն քսան տարեկան աղջկայ մը հետ։ Ֆարմա երբեք չէր սիրեր Հասանը. իր ազգականները ամուսնացուցած էին զինք Հասանի դրամին ու հարստութեան համար։ Վէճ եւ կռիւ անպակաս էր անոնց մէջ։

Վերջապէս Ֆարմա սիրեց երիտասարդ վարիչ մը եւ փախաւ անոր հետ, 150 Օսմանեան ոսկի գողնալով ամուսինէն։ Անծանօթ ուղղութեամբ գացին անոնք եւ ամուսինը սկսաւ փնտռտուքի։ Կառավարութիւնը լուրը առնելուն պէս, ամէն կողմ հրահանգ տուաւ ձերբակալելու համար փախստական սիրահարները։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

22 ՅՈՒՆԻՍ 1932

	Ս. Դ.
Եգիպտ. թղթադրմ.	471
Անգլիկն. »	459
Տօլար »	127
Թրքական »	59
Ֆրանք Օրրօման	135
Իտալական Լիր 100	645
Յունական Տրախմի 100	90
Անգլ. ոսկի	606
Ֆրանս. »	482
Օսման. »	550
Արծաթ մեճիտիէ	23
Գրէտի Ֆօնս. Ա. Թփ.	521
» » Բ. »	281
» » Գ. »	274

Մեծարեան եղբարք Պէլ Յօ
Թելեֆօն 5-19

— 44 —

[illegible]

— 41 —

ՄԱՍ Զ.

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՐԻՉԱՐՏԻ ՀԵՏ

[illegible]

ԳՐԱՍԷՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ՆՈՐ ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՆՈՐ ՕՐ» ԳՐԱՏՈՒՆԷՆ

Յեղափոխականի Մտքեր, Գ. Միքայէլեան	10 Ֆր.
Խենթ եւ Ջալալէդդին, Րաֆֆի	25
Հ. Հ. Ծագումն ու զարգացումը, Ալ. Խատիսեան	40
Գարնանային, Վ. Շուշանեան	40
Իմ Գիրքը, Ա. Ահարոնեան	20
Թափառաշրջիկները, Ռէն	15
Վանի Հերոսամարտը, Օն. Մխիթարեան	20
Խաչագողի Յիշատակարանը, Րաֆֆի	25
Աղքատին Պատիւը,	25
Ամիրային Աղջիկը, Ե. Սրմաքէշխանլեան	25
Պէնճուր	30
Քամելիազարդ կինը	18
Դերասանուհին, Լ. Շանթ	8
Միացեալ եւ Անկախ Հայաստան	6
Դարձ, Լ. Շանթ	8
Բժիշկին գրքէն փրցուած էջեր, Ռ. Սեւակ	10
Մեր Պատասխանը Ց. Քաջազնունիի, Ա. Չիլինկիրեան	8
Անուշ, Յ. Թումանեան	5
Խորհուրդներու Մեհեանը, Յ. Օշական	13
Որդիների Պայքարը Հայրերի Դէմ, Գ. Նժդեհ	10
Թուրքերը եւ Մենք, Նեմեսիս	10
Կարմիր Ժամուց, Ա. Արփիարեան	8
Վոսփորի Գաղտնիքը	30
Թէօֆանօ	25
Ալպօմ (հէքեաթներու), Շ. Նարդունի	5
Դէպի երկիր, Է. Ակնունի	15

Դիմել՝ Գրավաճառ Պ. ՀՐԱՆԴ Յ. ԱՊԱՃԵԱՆԻ, B. P. 879 BEYROUTH

ՏՕՔԹ. Հ. ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ

(ՀԱԼԷՊ)

Նախկին բժիշկ Միջազգային Ձիւնուորական հիւանդանոցներու եւ մասնագէտ ներքին եւ մանկանց հիւանդութիւններու

արագ, արմատական, խղճամիտ դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 9—12 եւ 2—6 իր դարմանատան մէջ, Հալէպ Նեյալ թաղ, Թրամվայի բնկերութեան կայարան, թիւ 7

Բշ. եւ Ուրբաթ օրեր աղքատաց ձրի

ՊԱՆԴՈԿ ԼԻՒՔՍ

ԶԱՀԼԷ

Հայկական առաջնակարգ պանդոկը «ԼԻՒՔՍ»ն է Զահլէի մէջ, ծաղկաւէտ պարտէզով,

ԽԻՍՏ ՕԴԱՍՈՒՆ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ ՈՒ ԿԸ ԲՆԴԿԱՆՍՑ 1, 2, 3, 4, ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐԷ

1. ՀԱՄԵՂ ՃԱՇ, ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԱՆԹԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ.
2. ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ՉԱՓԱՒՈՐ.
3. ՏՈՒՆ ՓՆՏՌՈՂՆԵՐՈՒՆ ՍՄԷՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

Տէր եւ Տնօրէն՝ Գ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐՋԵԱՆ

(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921ին Պոլիս-Բերա

Խիստ դիւրամատչելի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի ելեկտրական լոյսի զետեղումներ (Intsallation). ինչպէս նաեւ մոթէոր եւ ռատիօ:

Կ'առնանք եւ կ'ապսպրենք նաեւ բոլոր ելեկտրագործիքներու նորոգութիւններ: Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու ելեկտրա-նորոգման: Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեկտ. լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեկտրական պիտոյքներու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուգեսենի զուսեն կից Պուլճ. B. P. 491

ՊԱՆԴՈԿ ԱՀԱՐՈՆ ՊԻԹԻԱՍ

ՀԻՒՍԻՒՍԱՅԻՆ ՍԻՒՐԻՈՅ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՄԱՌԱՆՈՑՆԵՐԷՆ ՃԷՊԷԼ ՄՈՒՍԱՅԻ ՊԻԹԻԱՍ ԳԻՒՂԻՆ ՄԷՋ

Նորակառոյց եւ գեղեցիկ շէնք. արդիական կարգով կահաւորուած սենեակներ. ընդարձակ սրահ, բաղնիք, եւրոպական եւ արեւելեան կերակուրներ

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ

ԲԱՑ Է 1932 ՅՈՒԼԻՍ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

Իր աննման տեսարաններով, առատ ջրերով եւ առողջարար կլիմայով ծանօթ ՊԻԹԻԱՍ գիւղը այս տարի օժտուած է գիւղագնացութեան համար անհրաժեշտ եղող բոլոր յարմարութիւններով:

Ճամբաները նորոգուած են, գիւղին մէջ հաստատուած է թղթատարական ամենօրեայ սպասարկութիւն ինչպէս նաեւ թէլեֆոն եւ հեռագիր:

Պիթիասը ունեցաւ նաեւ իր առաջնակարգ պանդոկը, ուր այցելուները պիտի գտնեն Սուրիոյ եւ Լիբանանի լաւագոյն ամառանոցներուն յատուկ բոլոր յարմարութիւններն ու հանգստութիւնները:

Տէր եւ Տնօրէն ԱՀԱՐՈՆ ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ

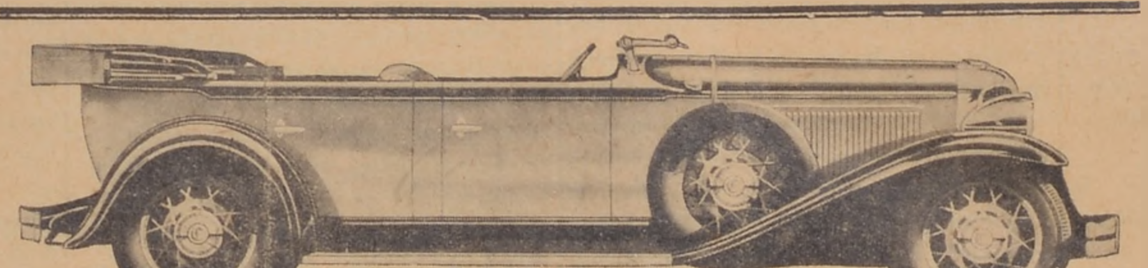

ԳՐԱՅՍԼԵՐ

աշխարհահռչակ ինքնաշարժներբ որոնք 6-8 սիլինտր ունին,

ԱՄԵՆԱՏՈԿՈՒՆ ԵՒ ԳԵՂԵՑԻԿ ՄԱՐՔԱՆԵՐՆ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՅ ԵՒ

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ:

ԳՐԱՅՍԼԵՐ ինքնաշարժերու մասնաւոր յատկութիւններն են՝ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ, ՉԱՓԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՆԳՍՏԱՒԷՏՈՒԹԻՒՆ,

Վճարման դիւրութիւններ կը տրուին.

ԳՐԱՅՍԼԵՐ օթօներու բոլոր կտորները պատրաստ կը գտնուին մեր վաճառատուներուն մէջ:

Լիբանանի, Սուրիոյ եւ Իրաքի ընդհանուր ներկայացուցչութիւն՝

NAAYEM MOTOR IMPORT Co. BEYROUTH B. P. 869, TÉL. 32—29

Հիւս. Սուրիոյ ներկայացուցիչներ՝ Գ. եւ Մ. ԱՋԻՐԵԱՆ, B. P. 202, Հալէպ

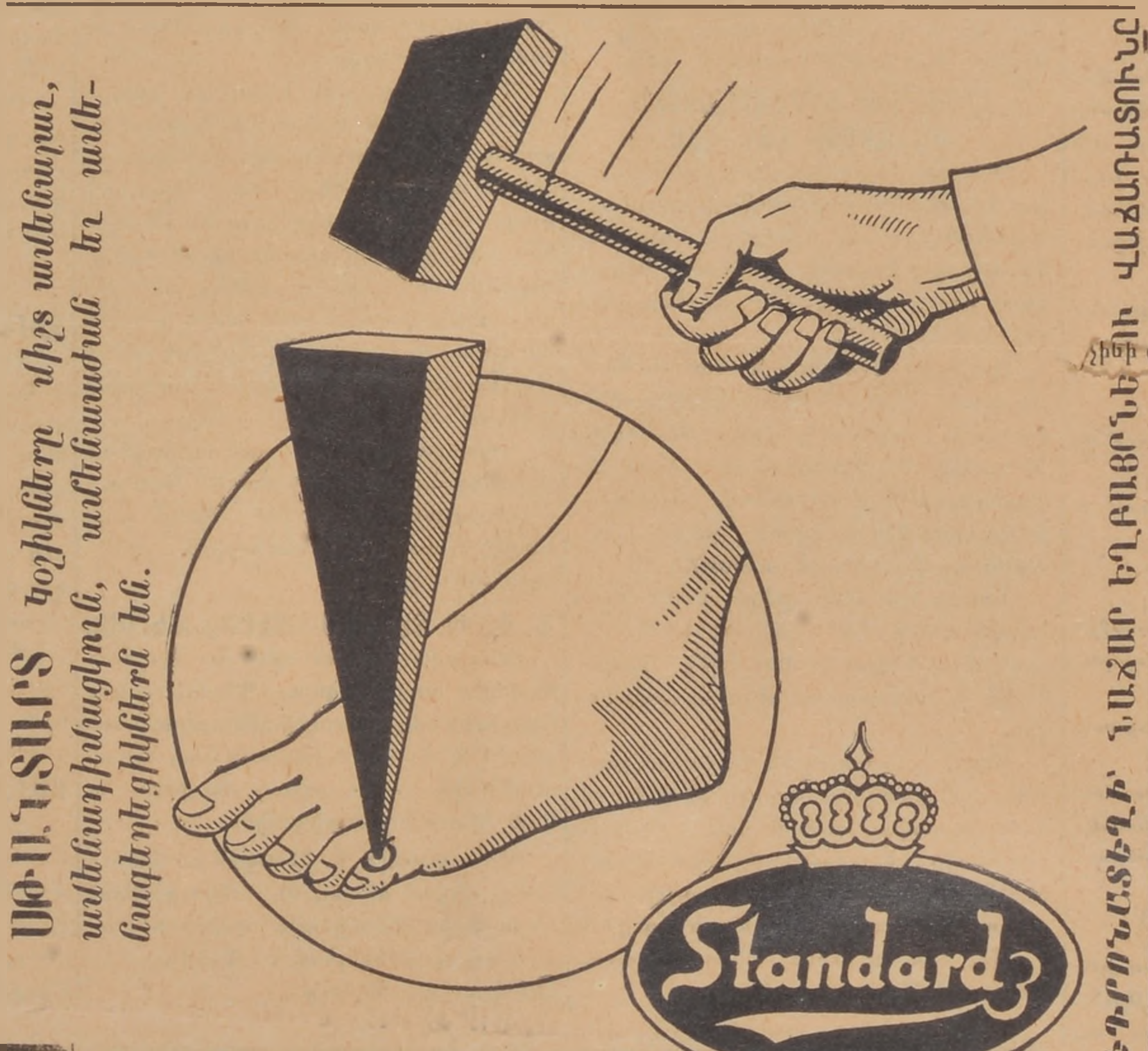

Տքթ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՆԵՐՔԻՆ, ՄՈՐԹԱՅԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Կը դարմանէ գիտական ամենավերջին մեթոտներով, բոլորու, սեռ. մոլախ, աղիքներու լեարդի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ: Հին եւ նոր ջերմամիտքութիւնը իր բոլոր բարդութիւններով, ինչպէս նաեւ Ֆրանկախտ եւ մորթային հիւանդութիւններ:

Արագ, արմատական եւ բարեխիղճ դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակիէ, իր նախկին դարմանատան մէջ. ժամը 8—12 եւ 2—6ու մասնաւոր ժամադրութեամբ:

Երեքշաբթի օրերը, ժամը 2—5 վկային ԵՂԲԱՅՏՆԵՐՈՒ ՁՐԻ

Ժօրժ Հաաէա փողոց՝ թիւ 8

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat Փարիզի Interne եւ այժմ Մայիս ՄԵՍՆԵՍԳԷՏ բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱՉՔԻ, ՔԹԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ եւ ԳԼԽՈՒ հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 2—6

իր գլինիքին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի թաքօրով:

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ:

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

Տիկին ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻԶԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՈՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր արհեստանոցը, Մեծ Սէրայի դիմացը Նօ. 78 տան երկրորդ յարկը:

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին նորաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական մ.ջոցներով, Droit-fils մեթոտով: Իր աշակերտուհիները կ'օժտէ Փարիզի աշխարհածանօթ Académie Daydou վկայականով:

Տոկուն շինուած Վայելչուտես Հնչուն եւ բնական ձայն Անոր յատկանիշներն

ՈՐՈՆՑՄՈՎ ԿԸ ՋԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքաներու հետ կը մրցին Apollo ֆօնօները: Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ եւ մատչելի գիներով:

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd

(of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փորձագիծ եւ ֆօնօ՝ ամէն ձեւի, անմրցելի որակ եւ առաւելութիւններ գիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն:

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սուրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

պատուհանը կեցած կ'սպասէր, վազեց վար եւ ըսաւ.

— Մայրս մեծ յուզումի մատնուած է եւ շատ մտահոգ է.

Քարլայլ հարցուց.

— Ռիչարտը եկա՞ւ.

— Անկասկած եկած պէտք է ըլլայ, սակայն ցարդ ոեւէ նշան չըրաւ.

Քարլայլ եւ Պարպարա ներս մտան եւ առաջնորդուեցան Միսիս Հէրի սենյակը: Քարլայլ դրամները Միսիս Հէրին տալով ըսաւ.

— Կրելու դիւրութեան համար թղթադրամ բերի.

— Շնորհակալ եմ, պատասխանեց Միսիս Հէր եւ սեղմեց անոր ձեռքերը եւ շարունակեց.

— Մր. Քարլայլ, կուզեմ տղաս տեսնել. ի՞նչպէս ընեմ, պարտէ՞զ երթամ.

— Ոչ, թող Ռիչարտը հոս գայ, աւելի լաւ է, միայն թէ ուշադրութիւն ըրէք որ ծառայողները մէջտեղ չըլլան

Այդ միջոցին Պարպարա պատուհանէն նայելով ըսաւ.

— Ահա՛, ահա՛, հոն է, ծառերու առջեւ կանգնած է, Քարլայլ դէպի դուռ քալելով.

— Ես կերթամ կը բերեմ, բայց շուտով չենք կրնար կանուխ գալ. որովհետեւ նախ ես ինքս պէտք է խօսակցիմ եւ տուն վերադառնամ որ դատաւորը պահեմ քովս, տակէ վերջ դուք համարձակ կրնաք տեսակցիլ:

Քարլայլ գնաց պարտէզ: Ռիչարտ ծառի մը բունին կրթնած երկար սեւ պեխերով եւ լայն գլխարկով կը կենար: Ան կապոյտ աչքերով, միջահասակ, սպիտակ մորթով եւ համակրելի դիմագծով երիտասարդ մըն էր: Մօրը պէս մեղմ բնաւորութեան տէր եւ դանդաղաշարժ էր: Կարծես թէ կամք ըսուածը իր վրայէն կորսուած էր: Մր. Քարլայլը տեսնելուն պէս ան յառաջացաւ եւ մայրը հարցուց: Քարլայլ պատասխանեց.

— Ոչ, մայրդ չպիտի գայ, դուն ներս գնա, հայրդ տունը չէ, ծառայողներն ալ խոհանոցին մէջ բանտարկուած են. եւ արդէն այս պեխերով քեզ չեն կրնար ճանչնալ.

— Ուրեմն շուտով երթամ, հոս կրակի վրայ կը կենամ, դրամը պատրաստեցի՞ն.

— Այո, պատրա՞ստ է դրամը. բայց, Ռիչարտ, քոյրդ կ'ըսէ որ այդ տխուր գիշերուան պատմութիւնը խօսիլ կուզես ինծի. լաւ է որ խօսիս հիմայ.

— Պարպարան փափաքեցաւ որ լսէք դուք այդ պատմութիւնը, ըստ իս երբէք կարեւորութիւն չունի, որովհետեւ ոչ ոք չի հաւատար, մինչեւ անգամ դուք պիտի չհաւատաք.

— Ձիս փորձէ անգամ մը Ռիչարտ. սակայն կարելի եղածին չափ քիչ խօսելով.

— Շատ լաւ խօսիմ: Այն ատեն Հօլլիճօնի տունը շատ երթալուս համար տունը աղմուկ մը կար: Մայրս եւ հայրս կը կարծէին որ ես Հօլլիճօնի աղջկան Էֆայի քովը կ'երթամ. կարելի է ճիշտ է, կարելի է սխալ էր: Օր մը Հօլլիճօնը զէնքս ուզեց ինծմէ. եւ այդ օրը իրիկունը պարոն... ինչ որ է... մէկը տեսնելու գացած էի...

Քարլայլ կէս ձգելով անոր խօսքը.

— Ռիչարտ, նշանաւոր խօսք մը կայ, գիտե՞ս, փաստաբանին եւ բժիշկին ճիշտը խօսէ կ'ըսեն. եթէ այս մասին բան մը հասկնալս կուզես ամէն բան բացէն եղածին պէս խօսէ, եթէ ոչ բնաւ մի խօսիր.

— Շատ լաւ, քանի որ այդպէս է, ամէն բան պարզեմ քեզի: Ես այդ աղջիկը կը սիրէի եւ անոր հետ ամուսնանալու համար պատրաստ էի տարիներ սպասել. անշուշտ գիտէք որ այն ատեն հօրս եւ մօրս կամքին հակառակ բան մը չէի կրնար ընել.

ՕԺՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶԻ եւ ԱՍՏՂԸ ՔԻՉԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

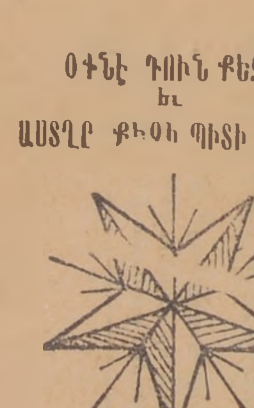

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական եւ երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք.

որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով:

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սավօյ Օթէլի շէնք,՝ Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

Աւանդի պայմանագրութիւնք

ՕԺԻՏ

Գրաշխաւորեալ տոկոս 6%: Աւելէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն:

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ.

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխատուութիւնք՝

վճարելի 10—15—20 տարիէն. որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել:

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը նիւթական 75,000է աւելի անդամ ունի: Մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ:

Ամէն տեղեկութեան ուղղել՝ B.P. 821, Beyrouth